

Wynik konkursu OPUS 30+LAP



NARODOWE CENTRUM NAUKI

Biuro Projektów i Rozwoju Nauki informuje, że **Narodowe Centrum Nauki (NCN)** ogłosiło wyniki konkursu **OPUS 30 + LAP** na finansowanie projektów badawczych.

Z przyjemnością informujemy, że w gronie laureatów znalazł się Pan prof. dr hab. Jakub Pawlikowski z Zakładu Nauk Humanistycznych i Medycyny Społecznej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie.

Projekt pt. **„Etyczne i prawne aspekty udostępniania ludzkich materiałów biologicznych w świetle rozporządzenia o substancjach pochodzenia ludzkiego (SoHO): ochrona altruizmu przed komercjalizacją”** uzyskał dofinansowanie **Narodowego Centrum Nauki** w wysokości **1 310 950,00 zł**.

Celem projektu jest zbadanie, w jaki sposób państwa europejskie regulują kwestie związane z substancjami pochodzenia ludzkiego (SoHO), szczególnie w kontekście nowego rozporządzenia UE w sprawie norm jakości i bezpieczeństwa SoHO, uwzględniając szacunek dla godności człowieka, bezpieczeństwa dawców i biorców oraz zaufanie publiczne, a zarazem rosnące potrzeby systemów ochrony zdrowia. Projekt ma również określić, w jaki sposób różne tradycje etyczne i modele regulacyjne mogą współdziałać w budowie sprawiedliwych i trwałych systemów dawstwa ludzkiego materiału biologicznego w Europie.

W projekcie współpracują dwa zespoły badawcze: **polski z Uniwersytetu Medycznego w Lublinie** oraz **czeski z Uniwersytetu Południowoczeskiego w Czeskich Budziejowicach**. Badania obejmą analizę modeli regulacji SoHO w niemal dwudziestu państwach europejskich, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony dawców, zasady neutralności finansowej oraz trwałości systemów dawstwa.

Analizie zostaną poddane kluczowe zagadnienia, takie jak anonimowość dawców, procedury uzyskiwania świadomej zgody, mechanizmy zwrotu poniesionych wydatków oraz sytuacja dzieci urodzonych w wyniku dawstwa gamet. Projekt uwzględni także nowe zjawiska, które rodzą nowe wyzwania etyczne i prawne, w tym internetową rekrutację dawców, reklamę klinik leczenia niepłodności oraz transgraniczny przepływ substancji pochodzenia ludzkiego.

Szczególną uwagę poświęcono problemowi zaufania publicznego, jako warunku stabilności i trwałości banków tkanek i komórek. Projekt uwzględni również normatywną i aksjologiczną rolę altruizmu, godności i solidarności w obowiązujących rozwiązaniach prawnych i praktykach instytucjonalnych prowadząc do opracowania mechanizmów ograniczających ryzyko ukrytej komercjalizacji i zapewniających sprawiedliwe traktowanie dawców i biorców.

Porównanie doświadczeń państw europejskich pozwoli określić, jak odmienne tradycje etyczne, modele regulacyjne i rozwiązania instytucjonalne mogą wzajemnie się uzupełniać, tworząc spójne podejście do dawstwa SoHO. Łącząc polską tradycję bioetyki personalistycznej z czeską perspektywą instytucjonalno-pragmatyczną dąży do ukazania, że różnorodność etyczna może stanowić wartość wzmacniającą ochronę godności, odpowiedzialności i solidarności.

Projekt wykorzystuje metody badań filozoficznych, prawnych i empirycznych.

Rezultatem projektu będą publikacje naukowe, wspólna monografia porównawcza oraz rekomendacje dla władz krajowych i instytucji Unii Europejskiej dotyczące wdrażania regulacji SoHO. Istotnym elementem projektu będą również działania popularyzatorskie i wykłady organizowane w Polsce i Czechach z udziałem organizacji społecznych, stowarzyszeń dawców i środowisk związanych z medycyną transplantacyjną i medycyną leczenia niepłodności. Działania mają wspierać budowę zaufania do przejrzystych, odpowiedzialnych, solidarnych i opartych na poszanowaniu godności modeli wykorzystywania substancji pochodzenia ludzkiego w Europie.

Serdecznie gratulujemy!

Kontakt z Biurem Projektów i Rozwoju Nauki - Sekcja Pozyskiwania Projektów:

tel. 81 448 58 90/58 96, e-mail: granty@umlub.edu.pl